

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ
Į S T A T Y M A S**

1999 m. gegužės 18 d. Nr. VIII-1185
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato:

- 1) autorių teises į literatūros, mokslo ir meno kūrinius (autorių teises);
- 2) atlikėjų, fonogramų gamintojų, transliuojančiųjų organizacijų ir audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojų teises (gretutinės teisės);
- 3) specialiąsias (*sui generis*) duomenų bazių teisinės apsaugos nuostatas;
- 4) autorių teisių ir gretutinių teisių įgyvendinimą, kolektyvinį administravimą ir gynimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Audiovizualinis kūrinys** – kinematografinis kūrinys ar kitas kinematografinėmis priemonėmis išreikštas kūrinys, sudarytas iš tarpusavyje susijusių vaizdų, perteikiančių judesį, lydimą arba nelydimą garso, įrašytas (užfiksuotas) materialioje vaizdo įrašymo laikmenoje.

2. **Autoriaus teisių subjektas** – autorius, kitas fizinis arba juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, šio įstatymo nustatytais atvejais turintys išimtinės turtinės autoriaus teises, taip pat fizinis arba juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, kuriems perėjo išimtinės turtinės autoriaus teisės (autoriaus teisių perėmėjas).

3. **Atlikėjas** – aktorius, dainininkas, muzikantas, šokėjas ar kitas asmuo, vaidinantis, dainuojantis, skaitantis, deklamuojantis, kitaip atliekantis literatūros, meno, cirko ar liaudies meno kūrinius. Šiame įstatyme atlikėju taip pat laikomas spektaklio ar kito sceninio atlikimo režisierius, orkestro, ansamblio ar choro vadovas ir dirigentas.

4. **Atgaminimas** – kūrinio ar gretutinių teisių objekto kopijos (kopijų) gaminimas bet koku būdu ir bet kokia forma, įskaitant viso kūrinio ar gretutinių teisių objekto arba jų dalies nuolatinį ar laikiną saugojimą elektronine forma.

5. **Citata** – palyginti trumpa iš kito kūrinio pateikiama ištrauka, skirta įrodyti arba padaryti suprantamais paties autoriaus teiginius, arba padaryti nuorodą į kito autoriaus požiūrį ar mintis originalo formuluotėje.

6. **Duomenų bazė** – kūrinių, duomenų arba kitokios medžiagos susistemintas ar metodiškai sutvarkytas rinkinys, kuriuo galima individualiai naudotis elektroniniu ar kitu būdu, išskyrus kompiuterių programas, naudojamas tokių duomenų bazėms sukurti ar valdyti.

7. **Fonograma** – kūrinio atlikimo, kitų garsų ar garsų išraiškos įrašas (fiksavimas) techninėmis priemonėmis kokioje nors materialioje garso laikmenoje.

8. **Fonogramos gamintojas** – fizinis arba juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, kurių iniciatyva ir atsakomybe užfiksuotas pirmasis kūrinio atlikimas, kitų garsų ar garsų išraiškos įrašas.

9. **Fotografijos kūrinys** – vaizdas, užfiksuotas šviesos ar bet kurio kito spinduliavimo būdu ant šviesai jautraus paviršiaus; nepaisant tokio fiksavimo technologijos (cheminės, elektroninės ar kitokios), pasižymintis kompozicijos, objektų parinkimo ar jų užfiksavimo originalumu; atskiras audiovizualinio kūrinio kadras nėra fotografijos kūrinys, o tik to audiovizualinio kūrinio dalis.

10. **Gretutinių teisių objektas** – kūrinio atlikimas, tiek tiesioginis (gyvas atlikimas), tiek įrašytas į garso ar vaizdo laikmeną, fonograma, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmasis įrašas, transliuojančiosios organizacijos radijo ir televizijos laida bei programa.

11. **Gretutinių teisių subjektas** – atlikėjas, fonogramos gamintojas, transliuojančioji organizacija, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojas, kitas fizinis arba juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, šio įstatymo nustatytais atvejais turintys išimtinės gretutines teises, taip pat fizinis arba juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, kuriems perėjo išimtinės gretutinės teisės (gretutinių teisių perėmėjas).

12. **Informacija apie autorių teisių ar gretutinių teisių valdymą** – informacija, identifikuojanti kūrinį, kūrinio autorių, kitą autorių teisių subjektą arba atlikėją, jo atlikimą, fonogramą, fonogramos gamintoją, kitą gretutinių teisių subjektą, taip pat informacija apie kūrinio, atlikimo ar fonogramos naudojimo sąlygas ir tvarką, įskaitant visus skaičius ar kodus, perteikiančius tokią informaciją, kuri pažymėta kūrinio, atlikimo įrašo ar fonogramos egzemplioriuose arba pateikiama jų viešo paskelbimo metu.

13. **Išleidimas** - kūrinio ar gretutinių teisių objekto pakankamo pagrįstiems visuomenės poreikiams patenkinti egzempliorių kiekio pagaminimas, nepaisant gamybos būdo, su sąlyga, kad toks kūrinys ar gretutinių teisių objektas tapo viešai prieinamas, autoriui arba kitam autoriaus teisių ar gretutinių teisių subjektui leidus.

14. **Kabelinė retransliacija** – tuo pačiu metu vykstantis, nepakeistas ir nesutrumpintas radijo ir televizijos programų, skirtų viešam perdavimui, transliuojamų laidais ar eteriu, įskaitant ir palydovines sistemas, perdavimas kabelinėmis ar mikrobanginėmis priemonėmis.

15. **Kabelinės retransliacijos operatorius** – fizinis arba juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, kurie naudojami kabelinėmis ar mikrobanginėmis siųstuvų signalų priėmimo priemonėmis ir bendraisiais priėmimo tinklais.

16. **Kompiuterio programa** – visuma instrukcijų, pateikiamų žodžiais, kodais, schemomis ar kitu pavidalu, kurios įgalina kompiuterį atlikti tam tikrą užduotį ar pasiekti tam tikrą rezultatą, kai tos instrukcijos pateikiamos tokiomis priemonėmis, kurias kompiuteris gali perskaityti; ši sąvoka apima ir parengiamąją projektinę tokių instrukcijų medžiagą su sąlyga, kad iš jos galima būtų sukurti minėtą instrukcijų visumą.

17. **Kūrinys** – originalus kūrybinės veiklos rezultatas literatūros, mokslo ar meno srityje, nepaisant jo meninės vertės, išraiškos būdo ar formos.

18. **Kūrinio ar gretutinių teisių objekto naudotojas** – fizinis arba juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, kurie naudoja kūrinio ar gretutinių teisių objektų originalus ar jų kopijas (bet kuriuo būdu juos atgamina, išleidžia, importuoja, parduoda, nuomoja, teikia panaudai ar kitaip platina, naudoja viešam atlikimui, transliuoja, retransliuoja ar viešai juos skelbia).

19. **Licencija** – autoriaus, jo turtinių teisių perėmėjo ar gretutinių teisių subjekto (licenciaro) leidimas, suteikiantis kūrinio ar gretutinių teisių objekto naudotojui (licenciatui) teisę naudoti kūrinio ar gretutinių teisių objekto originalą arba jo kopijas (licencijos dalyką) nurodytoje teritorijoje tokiu būdu ir tokiomis sąlygomis, kaip numatyta autorinėje licencinėje sutartyje. Licencija gali būti išimtinė arba neišimtinė. Neišimtinė licencija – licenciaras suteikia licenciatui teisę panaudoti licencijos dalyką, pasilikdamas teisę suteikti tokią teisę kitiems asmenims ir pats naudoti licencijos dalyką. Išimtinė licencija – licenciaras, suteikęs licenciatui teisę naudoti licencijos dalyką, netenka teisės suteikti tokias pačias licencijas kitiems asmenims ir neturi teisės pats naudoti licencijos dalyką licenciatui perduotų teisių dalyje.

20. **Neteisėta kūrinio ar gretutinių teisių objekto kopija** – kūrinio ar gretutinių teisių objekto kopija, pagaminta arba importuota į Lietuvos Respubliką be autoriaus ar gretutinių teisių subjekto, jų teisių perėmėjo ar jų tinkamai įgalioto asmens leidimo (nesudarius sutarties arba pažeidžiant joje numatytas sąlygas, išskyrus šio įstatymo nustatytus atvejus, kai kūrinys ar gretutinių teisių objektas gali būti atgaminamas be leidimo), taip pat kūrinio ar gretutinių teisių objekto kopija, kurioje be autoriaus ar gretutinių teisių subjektų leidimo panaikinta arba pakeista informacija apie autoriaus teisių ar gretutinių teisių valdymą.

21. **Nuoma** – kūrinio ar gretutinių teisių objekto originalo ar kopijos perdavimas naudoti tam tikram laikui, siekiant tiesioginės ar netiesioginės komercinės naudos.

22. **Panauda** – kūrinio ar gretutinių teisių objekto originalo ar kopijos perdavimas tam tikram laikui neatlygintinai naudotis bibliotekose ar kitose viešai prieinamose įstaigose.

23. **Prodiuseris** – fizinis arba juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, kurie organizuoja ir (ar) finansuoja audiovizualinio kūrinio sukūrimą.

24. **Taikomosios dailės kūrinys** – bet koks rankų darbo ar pramoniniu būdu sukurtas dailės kūrinys, skirtas praktiniam naudojimui.

25. **Transliacija** – garsų arba vaizdų ir garsų arba jų išraiškos viešas perdavimas telekomunikacijos priemonėmis, įskaitant palydovinį ryšį; užkoduotų signalų perdavimas laikomas transliacija tuo atveju, jeigu transliuojančioji organizacija aprūpina visuomenę specialiais atkodavimo prietaisais arba duoda leidimą juos įsigyti.

26. **Transliuojančioji organizacija** – juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, kurių pagrindinė veikla yra programų rengimas ir transliacija, taip pat kabelinės retransliacijos operatorius, rengiantis ir transliuojantis savo laidas ir programas.

27. **Viešas atlikimas** – viešas kūrinio vaidinimas, dainavimas, grojimas, deklamavimas, skaitymas, šokis ar kitas kūrinio viešo atlikimo būdas, tiek tiesiogiai (gyvas atlikimas), tiek pasitelkiant bet kokias priemones ar įrangą.

28. **Viešas paskelbimas** – kūrinio ar gretutinių teisių objekto vaizdų ir (arba) garsų ar jų išraiškos viešas perdavimas laidais, bevielio ryšio priemonėmis, įskaitant jų padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

29. **Viešas rodymas** – bet koks kūrinio, jo originalo ar kopijos rodymas tiesiogiai (paroda) arba ekrane, panaudojant skaidres, televizijos vaizdą ar kitus panašius būdus, taip pat audiovizualinio kūrinio atskirų kadro rodymas ne eilės tvarka kokioje nors vietoje, kur dalyvauja arba gali dalyvauti neapibrėžta asmenų grupė, nepaisant to, ar jie yra toje pačioje vietoje ir tuo pačiu metu, ar skirtingose vietose ir skirtingu metu.

3 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šio įstatymo nuostatos taikomos:

1) autoriams ir gretutinių teisių subjektams, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai arba nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje fiziniai asmenys arba juridiniai asmenys ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, kurių buveinės yra Lietuvos Respublikoje;

2) autoriams, nepaisant jų pilietybės ir gyvenamosios vietos, turintiems teises į kūrinius, pirmą kartą išleistus Lietuvos Respublikoje, įskaitant kūrinius, tuo pat metu išleistus Lietuvos Respublikoje ir užsienyje. Kūrinys laikomas išleistu tuo pat metu keliose šalyse, jeigu jis buvo išleistas Lietuvos Respublikos teritorijoje per 30 dienų nuo jo pirmojo išleidimo kitoje šalyje;

3) audiovizualinių kūrinių autoriams, jeigu šių kūrinių gamintojo pagrindinė buveinė arba nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvos Respublikoje;

4) Lietuvos Respublikoje pastatytų architektūros kūrinių autoriams;

5) atlikėjams, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai arba nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje fiziniai asmenys, taip pat atlikėjams, atliekantiems kūrinių Lietuvos Respublikos teritorijoje arba kurių atlikimas yra šio įstatymo ginamų fonogramų dalis arba naudojamas eteriu transliuojamose programose ar originaliose laidose, kurioms taikoma šio įstatymo nuostatose numatyta apsauga;

6) transliuojančiosioms organizacijoms ir kabelinės retransliacijos operatoriams, kurių pagrindinės buveinės yra Lietuvos Respublikoje arba kurių laidos ir programos transliuojamos iš siųstuvų, esančių Lietuvos Respublikoje, taip pat transliuojančiosioms organizacijoms, kurių programos transliuojamos palydovinio ryšio priemonėmis, kai programas perduodantys nustatyto dažnio signalai įvedami į palydovą iš Lietuvos Respublikos teritorijos.

2. Šio įstatymo nuostatos dėl specialiosios (*sui generis*) duomenų bazių apsaugos taikomos duomenų bazių gamintojams, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai arba Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantys fiziniai asmenys arba juridiniai asmenys ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, kurių buveinė yra Lietuvos Respublikoje.

3. Šio įstatymo nuostatos taip pat taikomos autoriams, gretutinių teisių subjektams ir duomenų bazių gamintojams, kurių teisės Lietuvos Respublikoje ginamos pagal Lietuvos

Respublikos ratifikuotas tarptautines sutartis bei kitus teisės aktus, privalomus Lietuvos Respublikai pagal jos tarptautinius įsipareigojimus.

4. Jeigu Lietuvos Respublikos ratifikuotose tarptautinėse sutartyse nustatytos kitokios nuostatos negu šiame įstatyme, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

II SKYRIUS AUTORIŲ TEISĖS

PIRMASIS SKIRSNIS AUTORIŲ TEISIŲ OBJEKTAI

4 straipsnis. Kūriniai, laikomi autorių teisių objektais

1. Autorių teisių objektai – tai originalūs literatūros, mokslo ir meno kūriniai, kurie yra kūrybinės veiklos rezultatas, išreikštas kokia nors objektyvia forma.

2. Autorių teisių objektai:

1) knygos, brošiūros, straipsniai, dienoraščiai, kompiuterių programos (išreikštos bet kuria kalba ir bet kokia forma, įskaitant pradinę projektinę medžiagą) ir kiti literatūros kūriniai;

2) kalbos, paskaitos, pamokslai ir kiti žodiniai kūriniai;

3) rašytiniai ir žodiniai mokslo kūriniai (mokslinės paskaitos, studijos, monografijos, išvados, mokslo projektai ir projektinė dokumentacija bei kiti mokslo kūriniai);

4) dramos, muzikiniai dramos, pantomimos, choreografijos ir kiti sceniniam atlikimui skirti kūriniai, taip pat scenarijai ir scenarijų planai;

5) muzikos kūriniai su tekstu arba be teksto;

6) audiovizualiniai kūriniai (kino filmai, televizijos filmai, videofilmai, diafilmai ir kiti kinematografinėmis priemonėmis išreikšti kūriniai);

7) skulptūros, tapybos bei grafikos darbai, monumentalioji dekoratyvinė dailė, kiti dailės kūriniai, taip pat scenografijos kūriniai;

8) fotografijos kūriniai ir kiti analogiškais fotografijai būdais sukurti kūriniai;

9) architektūros kūriniai (pastatų ir kitų statinių projektai, brėžiniai, eskizai ir modeliai, taip pat pastatai ir kiti statiniai);

10) taikomosios dailės kūriniai ir kūriniai, neužregistruoti kaip pramoninis dizainas;

11) iliustracijos, žemėlapiai, planai, sodų-parkų projektai, eskizai ir trimačiai kūriniai, susiję su geografijos, topografijos ar tikslųjų mokslų sritimis;

12) kiti kūriniai.

3. Autorių teisių objektai taip pat yra:

1) išvestiniai kūriniai, sukurti pasinaudojus kitais literatūros, mokslo ir meno kūriniais (vertimai, inscenizacijos, adaptacijos, anotacijos, referatai, apžvalgos, muzikinės aranžuotės ir kiti išvestiniai kūriniai);

2) kūrinių rinkiniai ar duomenų rinkiniai, duomenų bazės (išreikštos techninėmis priemonėmis skaityti pritaikyta ar kitokia forma), kurie dėl turinio parinkimo ar išdėstymo yra autoriaus intelektualinės kūrybos rezultatas;

3) teisės aktų, oficialių administracinio, teisinio ar norminio pobūdžio dokumentų, nurodytų šio įstatymo 5 straipsnio 2 punkte, neoficialūs vertimai.

4. Autorių teisės išvestiniams kūriniais ir rinkiniams taikomos, nepažeidžiant autorių teisių į kūrinių ar kūrinius, kurių pagrindu buvo sukurtas išvestinis kūrinys arba sudarytas rinkinys, bet netaikomos duomenims ar medžiagai, nesantiems autorių teisių objektais, iš kurių sudaryta duomenų bazė.

5 straipsnis. Kūriniai, nelaikomi autorių teisių objektais

Autorių teisių objektais nelaikomi:

1) idėjos, procedūros, procesai, sistemos, veiklos metodai, koncepcijos, principai, atradimai ar atskiri duomenys;

2) teisės aktai, oficialūs administracinio, teisinio ar norminio pobūdžio dokumentai (sprendimai, nuosprendžiai, nuostatai, normos, teritorijų planavimo ir kiti oficialūs dokumentai), taip pat jų oficialūs vertimai;

3) oficialūs valstybės simboliai ir ženklai (vėliavos, herbai, himnai, piniginiai ženklai ir kiti valstybės simboliai bei ženklai);

4) oficialiai įregistruoti teisės aktų projektai;

5) įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie įvykius;

6) liaudies meno kūriniai.

ANTRASIS SKIRSNIS AUTORIŲ TEISIŲ SUBJEKTAI

6 straipsnis. Autorius

1. Autorius yra fizinis asmuo, sukūręs kūrinį.

2. Fizinis asmuo, kurio vardas įprastu būdu nurodytas kūrinyje, yra laikomas to kūrinio autoriumi, jeigu neįrodyta kitaip. Ši nuostata taikoma ir tada, kai vietoj autoriaus vardo nurodomas pseudonimas, jei jis nekelia jokių abejonių dėl tikrojo autoriaus vardo.

7 straipsnis. Bendraautorystė

1. Kai kūrinį sukuria du arba daugiau fizinių asmenų bendru kūrybiniu darbu, jie laikomi bendraautoriais, nepaisant to, ar sukurtas kūrinys sudaro nedalomą visumą, ar susideda iš dalių, kurių kiekviena gali turėti savarankišką reikšmę. Bendrai sukurto kūrinio dalis laikoma turinčia savarankišką reikšmę, jeigu ji gali būti panaudota atskirai nuo kitų šio kūrinio dalių.

2. Bendraautorių tarpusavio santykiai ir kiekvienam iš bendraautorių skiriama autorinio atlyginimo dalis nustatomi sutartimi. Jeigu tokio susitarimo nėra, autorių teises į kūrinį įgyvendina visi bendraautoriai kartu, o atlyginimas jiems paskirstomas atsižvelgiant į kiekvieno bendraautorio kūrybos indėlį. Nė vienas iš bendraautorių neturi teisės, neturėdamas tam pakankamo pagrindo, uždrausti naudoti bendrą kūrinį.

3. Kiekvienas bendraautoris turi teisę panaudoti savo nuožiūra jo sukurtą bendro kūrinio dalį, turinčią savarankišką reikšmę, jeigu kitaip nenumatyta bendraautorių sudarytoje sutartyje.

4. Bendraautoriu nelaikomas asmuo, suteikęs materialinę, techninę ar organizacinę pagalbą kuriant kūrinį.

8 straipsnis. Autorių teisės į kolektyvinius kūrinius

1. Autorių turtinės teisės į kolektyvinius kūrinius (enciklopedijas, enciklopedinius žodynus, periodinius mokslinių darbų rinkinius, laikraščius, žurnalus, kitus kolektyvinius kūrinius) priklauso fiziniam ar juridiniam asmeniui, kurio iniciatyva ir kuriam vadovaujant kūrinys buvo sukurtas.

2. Kūrinių, įtrauktų į kolektyvinius kūrinius, autoriai išsaugo išimtinės teisės panaudoti savo kūrinius atskirai nuo kolektyvinio kūrinio panaudojimo, jeigu kitaip nenumatyta sutartyje.

9 straipsnis. Autorių teisės į kūrinį, sukurtą atliekant tarnybines pareigas

1. Kūrinio, sukurto atliekant tarnybines pareigas ar vykdant tarnybines užduotis, autorius yra fizinis asmuo ar fizinių asmenų grupė, kurie sukūrė kūrinį.

2. Autoriaus turtinės teisės į kūrinį, išskyrus kompiuterių programas, kurį sukūrė darbuotojas, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybines užduotis, 5 metams pereina darbdaviui, jeigu kitaip nenumatyta sutartyje.

10 straipsnis. Autorių teisės į kompiuterių programas

1. Kompiuterio programos autorius yra fizinis asmuo ar fizinių asmenų grupė, kurie sukūrė programą.

2. Autoriaus turtinės teisės į kompiuterio programą, kurią sukūrė darbuotojas, atlikdamas savo tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinę užduotį, priklauso darbdaviui, jeigu kitaip nenumatyta sutartyje.

11 straipsnis. Autorių teisės į audiovizualinius kūrinius

1. Autorių teisės į audiovizualinius kūrinius priklauso juos sukūrusiems autoriams, kuriais laikomi režisierius, scenarijaus autorius, dialogo autorius, dailininkas, operatorius ir muzikos (su tekstu arba be teksto), sukurtos specialiai šiam audiovizualiniam kūriniui, autorius. Anksčiau sukurtų kūrinių, kurie yra perdirbti arba įtraukti į audiovizualinį kūrinių, autoriai turi autorių teises į savo kūrinius.

2. Audiovizualinio kūrinio autoriai (išskyrus muzikos kūrinių, specialiai sukurtų audiovizualiniam kūriniui ar įtrauktų į audiovizualinį kūrinių, autorius), sudarydami su prodiuseriu audiovizualinio kūrinio sukūrimo (pastatymo) sutartį, taip pat anksčiau sukurtų kūrinių autoriai, suteikdami teisę perdirbti savo kūrinius ar įtraukti juos į audiovizualinį kūrinių, kartu perduoda prodiuseriui šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje numatytas autorių turtines teises, taip pat teisę subtitruoti ar dubliuoti audiovizualinį kūrinių, jeigu kitaip nenumatyta sutartyje.

3. Autorinio atlyginimo dydis už perduotas turtines teises į audiovizualinį kūrinių nustatomas šalių susitarimu atskirai už kiekvieną audiovizualinio kūrinio panaudojimo būdą.

4. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies nuostatų, audiovizualinio kūrinio bendraautoriai išsaugo teisę gauti atitinkamą autorinį atlyginimą už perduotą išimtinę teisę teikti kūrinių ar jo kopiją nuomai ar panaudai.

12 straipsnis. Autorių teisių apsaugos ženklas

Autorius arba kitas autoriaus teisių subjektas gali informuoti visuomenę apie savo teises, panaudodamas autorių teisių apsaugos ženklą, kurį sudaro trys elementai: apskritime arba apvaliuose skliaustuose įrašyta raidė C, autoriaus arba kito autoriaus teisių subjekto vardas (pavadinimas) ir kūrinio pirmojo išleidimo metai.

TREČIASIS SKIRSNIS AUTORIŲ TEISĖS

13 straipsnis. Autoriaus teisių atsiradimas

Autoriaus teisės į literatūros, mokslo ir meno kūrinių atsiranda jį sukūrus.

14 straipsnis. Autorių asmeninės neturtinės teisės

1. Kūrinio autorius, neatsižvelgiant į jo turtines teises, net ir tuo atveju, kai turtinės teisės perduotos kitam asmeniui, turi šias asmenines neturtines teises:

1) teisę reikalauti pripažinti kūrinio autorystę, aiškiai nurodant autoriaus vardą ant visų išleidžiamo kūrinio egzempliorių, taip pat kitu įmanomu būdu viešai atliekant kūrinių (autorystės teisė);

2) teisę reikalauti, kad bet koku būdu naudojant kūrinių būtų nurodomas arba nebūtų nurodomas autoriaus vardas, arba būtų nurodomas autoriaus pseudonimas (teisė į autoriaus vardą);

3) teisę prieštarauti bet kokiam kūrinio ar jo pavadinimo iškreipymui ar kitokiam pakeitimui, taip pat bet kokiam kitam kėsitimuisi į kūrinių, galinčiam pažeisti autoriaus garbę ar reputaciją (teisė į kūrinio neliečiamybę).

2. Autoriaus asmeninės neturtinės teisės neperduodamos kitiems asmenims. Autoriui mirus, asmeninių neturtinių teisių priežiūra įgyvendinama šio įstatymo 40 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Autorių turtinės teisės

1. Autorius turi išimtinę teisę atlikti arba leisti atlikti šiuos veiksmus:

1) atgaminti kūrinių bet kokia forma ar būdu;

- 2) išleisti kūrinį;
- 3) versti kūrinį;
- 4) adaptuoti, aranžuoti, inscenizuoti ar kitaip perdirbti kūrinį;
- 5) platinti kūrinio originalą ar jo kopijas juos parduodant, nuomojant, teikiant panaudai ar kitaip perduodant nuosavybėn arba juos valdyti;
- 6) importuoti kūrinio originalą ar jo kopijas;
- 7) viešai rodyti kūrinio originalą ar kopijas;
- 8) viešai atlikti kūrinį bet kokiais būdais ir priemonėmis;
- 9) transliuoti kūrinį;
- 10) retransliuoti kūrinį;
- 11) viešai skelbti kūrinį.

2. Bet koks kūrinio originalo ar jo kopijų panaudojimas be autoriaus, jo teisių perėmėjo ar jo tinkamai įgalioto asmens leidimo yra laikomas neteisėtu (išskyrus šio įstatymo numatytus atvejus). Autorius arba jo teisių perėmėjas turi teisę uždrausti tokį kūrinio originalo ar jo kopijų panaudojimą.

3. Autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą už kiekvieną kūrinio panaudojimo būdą. Už viešą kūrinio atlikimą ir viešą kūrinio paskelbimą autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą, tiek tiesiogiai atliekant kūrinį (gyvas atlikimas), tiek panaudojant fonogramą ar audiovizualinį kūrinio įrašą, radijo ir televizijos transliaciją ar retransliaciją. Už kūrinio transliaciją ir retransliaciją autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą, tiek transliuojant ar retransliuojant tiesioginį kūrinio atlikimą, tiek panaudojant fonogramą ar audiovizualinį kūrinio įrašą. Autorinio atlyginimo dydis ir mokėjimo tvarka nustatoma autorinėje sutartyje, taip pat autorinėse licencinėse sutartyse, kurias kūrinių naudotojai sudaro su autoriais arba su autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacijomis.

4. Autorius, perdavęs fonogramos gamintojui teisę nuomoti ar teikti panaudai kūrinį, įrašytą į fonogramą, turi neatimamą teisę į atitinkamą autorinį atlyginimą už kūrinio nuomą ar panaudą.

5. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos netaikomos tais atvejais, kai kompiuterių programos nėra pagrindinis platinimo objektas (kompiuterių programos buitinėje technikoje ir kt.).

6. Išimtinė teisė nuomoti ar teikti panaudai kūrinio originalą ar jo kopiją netaikoma pastatams ir taikomosios dailės kūriniais.

16 straipsnis. Kūrinio platinimas po pirmojo pardavimo

1. Autoriui ar jo teisių perėmėjui (arba jiems leidus tai padaryti), pardavus kūrinio originalą ar jo kopijas Lietuvos Respublikoje, nustoja galioti Lietuvos Respublikos teritorijoje išimtinė teisė platinti teisėtai apyvartoje esantį (parduotą) kūrinį ar jo kopijas.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos išimtinėi teisei nuomoti ar teikti panaudai parduotą kūrinį ar jo kopijas.

3. Teikiant panaudai knygas ir kitus leidinius bibliotekose, jų autoriai turi teisę gauti atitinkamą atlyginimą už perduotą išimtinę teisę teikti kūrinį panaudai. Atlyginimo dydį ir išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių tarybos siūlymus. Šis atlyginimas nemokamas teikiant panaudai knygas ir kitus leidinius švietimo ir mokslo įstaigų bibliotekose.

17 straipsnis. Teisė į dalį pajamų už perparduotą meno kūrinio ar rankraščio originalą

1. Autorius turi neatimamą teisę į dalį pajamų, gaunamų kiekvieną kartą viešame aukcione ar kitu viešu būdu pardavus meno kūrinio, literatūros ar muzikos kūrinio rankraščio originalą, kai parduodama po pirmojo nuosavybės teisių į juos perleidimo, atlikto paties autoriaus, ir kai kūrinio ar rankraščio originalo perpardavimo kaina yra ne mažesnė kaip 1000 litų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytą dalį pajamų – 5 procentus kūrinio ar rankraščio originalo pardavimo kainos autoriams išmoka pardavėjai. Aukcionų ar kitų viešų pardavimų rengėjai turi pateikti autoriams arba jiems atstovaujantiems kolektyvinio autorių teisių administravimo

asociacijoms informaciją apie parduotus kūrinių ar rankraščių originalus, pardavėjus ir kūrinio ar rankraščio pardavimo kainą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta autoriaus teisė į dalį pajamų už perparduotą meno kūrinio ar rankraščio originalą kitiems asmenims pereina tik autoriui mirus – paveldėjimo tvarka.

18 straipsnis. Dailės ir architektūros kūrinio prieinamumo teisė

1. Dailės kūrinio originalo savininkas turi leisti kūrinio autoriui atgaminti kūrinių ar panaudoti jį savo parodai su sąlyga, kad nebus pažeisti kūrinio savininko teisėti interesai ir bus užtikrintas kūrinio saugumas.

2. Dailės kūrinio originalo savininkas negali sunaikinti kūrinio, prieš tai nepasiūlęs grąžinti jį autoriui. Tais atvejais, kai kūrinio originalo grąžinti autoriui nėra galimybių, jam turi būti sudarytos sąlygos atitinkamu būdu padaryti kūrinio kopiją.

3. Architektūros kūrinio užsakovas turi leisti kūrinio autoriui, nemokant papildomo autorinio atlyginimo, dalyvauti realizuojant pastato ar kito statinio projektą (vykdant rengiamos statybos dokumentacijos, pastato ar kito statinio statybos darbų autorinę priežiūrą), jeigu kitaip nenumatyta autorinėje kūrinio užsakymo sutartyje.

4. Architektūros kūrinio (pastato ar kito statinio) savininkas be autoriaus leidimo gali keisti pastatą ar kitą statinį, kai tai daroma dėl techninių priežasčių ar praktinio naudojimo tikslu.

5. Architektūros kūrinio autoriui turi būti sudarytos sąlygos nufotografuoti griauenamą arba iš esmės perstatomą pastatą ar statinį ir gauti jo projekto kopiją.

KETVIRTASIS SKIRSNIS TURTINIŲ TEISIŲ APRIBOJIMAI

19 straipsnis. Turtinių teisių apribojimo sąlygos

Turtinių teisių apribojimai leidžiami išimtinai šio įstatymo numatytais atvejais. Jie turi neprieštarauti įprastiniam kūrinio naudojimui ir nepažeisti teisėtų autoriaus arba kito autoriaus teisių subjekto interesų.

20 straipsnis. Kūrinio atgaminimas asmeniniais tikslais

1. Be autoriaus arba kito autoriaus teisių subjekto leidimo ir nemokant autorinio atlyginimo fiziniam asmeniui išimtinai savo asmeniniam naudojimui leidžiama pačiam atgaminti ne daugiau kaip vieną išleisto ar kitaip paskelbto kūrinio egzempliorių su sąlyga, kad toks atgaminimas yra vienkartinis veiksmas.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos atgaminant šiuos kūrinius:

- 1) architektūros kūrinius pastatų ar kitokių statinių pavidalu;
- 2) visą knygos tekstą ar didesnę jo dalį arba muzikinio kūrinio natas reprografijos būdu;
- 3) kompiuterių programas (išskyrus šio įstatymo 25–26 straipsniuose nustatytus atvejus);
- 4) elektronines duomenų bazines (išskyrus šio įstatymo 27 straipsnyje nustatytus atvejus).

21 straipsnis. Citavimas

1. Leidžiama atgaminti nedidelę išleisto ar kitaip viešai paskelbto kūrinio dalį tiek originalo kalba, tiek išverstą į kitą kalbą, citatos pavidalu kitame kūrinyje be to kūrinio, iš kurio paimta citata, autoriaus ar kito to kūrinio autoriaus teisių subjekto leidimo su sąlyga, kad toks atgaminimas yra sąžiningas ir jo mastas neviršija citavimo tikslui reikalingo masto.

2. Cituojant turi būti nurodomas citatos šaltinis ir autoriaus vardas, jeigu jis yra nurodytas kūrinyje, iš kurio citata paimta.

22 straipsnis. Kūrinio atgaminimas mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais

1. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autoriaus teisių subjekto leidimo ir nemokant autorinio atlyginimo leidžiama:

1) kaip pavyzdį mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais atgaminti nedidelius išleistus kūrinius ar trumpą išleisto kūrinio ištrauką rašytiniu, garso ar vaizdo pavidalu su sąlyga, kad toks atgaminimas neviršytų tam tikslui reikalingo masto;

2) atgaminti ne pelno tikslu reljefiniu–taškiniu šriftu arba kitu specialiu akliesiems ir silpnaregiams skirtu būdu teisėtai išleistus kūrinius, išskyrus tuos, kurie specialiai buvo sukurti šiam tikslui.

2. Panaudojant kūrinių šio straipsnio 1 dalyje numatytais tikslais, būtina nurodyti autoriaus vardą ir naudojamą šaltinį.

23 straipsnis. Kūrinio atgaminimas reprografijos būdu

1. Bet kuri biblioteka ar archyvas ne pelno tikslu gali be kūrinio autoriaus ar kito to kūrinio autoriaus teisių subjekto leidimo reprografijos būdu padaryti kūrinio kopiją, kai:

1) atgaminamas išleistas straipsnis ar kitas trumpas kūrinys, ar trumpa rašytinio kūrinio ištrauka su iliustracijomis ar be jų ir kai tokio atgaminimo tikslas yra patenkinti fizinio asmens prašymą, su sąlyga, kad kopija bus naudojama tik to asmens mokymosi, lavinimosi ar mokslo tiriamojo darbo tikslais ir toks atgaminimas yra vienkartinis veiksmas. Pakartotiniai tokio atgaminimo atvejai leidžiami, jeigu jie vienas su kitu nesusiję;

2) kūrinių kopija daroma tam, kad būtų išsaugotas arba atgamintas prarastas, sunaikintas arba tapęs netinkamu naudoti egzempliorius, arba kai reikia atkurti kitos panašios bibliotekos ar archyvo nuolatinės kolekcijos prarastą, sunaikintą arba tapusį netinkamu naudoti egzempliorių, jeigu tokio egzemplioriaus neįmanoma gauti kitais būdais ir jei toks reprografinis atgaminimas yra atskiras vienkartinis veiksmas. Pakartotiniai tokio atgaminimo atvejai leidžiami, jeigu jie vienas su kitu nesusiję.

2. Ne pelno tikslu auditoriniam mokymui švietimo ir mokslo įstaigose reprografijos būdu leidžiama atgaminti išleistą straipsnį, kitą neilgą kūrinių ar trumpą rašytinio kūrinio ištrauką su iliustracijomis ar be jų ir tokio dydžio, kurį pateisina siekiamas tikslas, su sąlyga, kad toks atgaminimas yra atskiras vienkartinis veiksmas. Pakartotiniai tų pačių nedidelių kūrinių ar kūrinių ištraukų atgaminimo atvejai leidžiami, jeigu jie vienas su kitu nesusiję.

3. Panaudojant kūrinių šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytais tikslais, ant atgamintos kūrinių kopijos būtina nurodyti autoriaus vardą ir naudojamą šaltinį.

4. Už kūrinių atgaminimą reprografijos būdu (fotokopijavimo ar kitu būdu popieriuje) autoriai ir leidėjai turi teisę gauti atitinkamą atlyginimą. Tokį atlyginimą moka fiziniai arba juridiniai asmenys ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, teikiantys reprografinio atgaminimo paslaugas. Atlyginimo dydį ir išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

24 straipsnis. Kūrinių panaudojimas informacijos tikslais

1. Be kūrinių autoriaus ar kito to kūrinių autoriaus teisių subjekto leidimo, tačiau nurodant, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir autoriaus vardą, leidžiama:

1) atgaminti laikraščiuose, radijo ir televizijos laidose, pakartotinėse ir retransliuojamose laidose ir programose ar kitose visuomenės informavimo priemonėse straipsnius, paskelbtus laikraštyje ar kitame periodiniame leidinyje, aktualiais ekonomikos, politikos ar religijos klausimais, taip pat analogiško pobūdžio laidas. Toks leidimas negalioja, kai kūrinių autorius ar kitas to kūrinių autoriaus teisių subjektas pasilieka išimtinę teisę leisti arba uždrausti tokį atgaminimą, transliavimą, retransliavimą ar kitokį viešą kūrinių paskelbimą;

2) panaudoti literatūros ir meno kūrinius, kai iš jų atlikimo ar eksponavimo vietos pateikiama informacija apie visuomenės gyvenimo įvykius bei dienos įvykių apžvalgas spaudoje, per radiją ar televiziją, jeigu tokį kūrinių naudojimą pateisina informacijos pateikimo tikslas ir tai yra pagalbinė informacijos pateikimo medžiaga;

3) informuojant visuomenę apie tuo metu vykstančius renginius ar įvykius, šiam tikslui atitinkamu mastu atgaminti laikraščiuose ar periodiniuose leidiniuose, transliuoti ar retransliuoti eteriu, kabelinėmis priemonėmis ar kitaip viešai paskelbti politines kalbas, nuomones, paskaitas ar panašaus pobūdžio viešai paskelbtus kūrinius, taip pat kalbas, pasakytas teismo proceso metu.

2. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos netaikomos autoriaus išimtinai teisei sudaryti arba leisti sudaryti tokių kūrinių rinkinius.

25 straipsnis. Kompiuterio programos atgaminimas ir adaptavimas

1. Asmuo, teisėtai įsigijęs kompiuterio programą, turi teisę be autoriaus ar kito autoriaus teisių subjekto leidimo pasidaryti vieną tos programos kopiją ar adaptuoti programą, jei tokia kopija ar programos adaptavimas būtini tam, kad:

1) galima būtų naudotis šia kompiuterio programa pagal paskirtį, kuriai kompiuterio programa buvo įsigyta, įskaitant programos klaidų ištaisymą;

2) galima būtų atgaminti teisėtai įsigytą kompiuterio programos kopiją, jeigu ji yra prarasta, sunaikinta ar tapo netinkama naudoti.

2. Asmuo, turintis teisę naudoti kompiuterio programą, turi teisę be autoriaus ar kito programos autoriaus teisių subjekto leidimo išbandyti, nagrinėti ar patikrinti programos veikimą tam, kad galėtų nustatyti, kokiomis idėjomis ar principais remiasi programa ar jos sudedamosios dalys, jeigu jis tai daro atlikdamas tokius veiksmus, kuriuos atlikti turi teisę (įdiegia programą, peržiūri programos pateikiamus duomenis ekrane, perduoda ar išsaugo programos duomenis).

3. Jokia kompiuterio programos kopija ar adaptuota programa be autoriaus ar kito autoriaus teisių subjekto leidimo negali būti naudojama kitokiems tikslams, negu nustatyti šio straipsnio 1 dalyje.

4. Negalioja sutartys, trukdančios atlikti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytus veiksmus.

26 straipsnis. Kompiuterio programos dekompiliavimas

1. Autoriaus ar kito autoriaus teisių subjekto leidimas nėra būtinas, kai reikia atkurti kompiuterio programos kodą ar jį išversti tam, kad būtų galima gauti informaciją, kuri užtikrintų savarankiškai sukurtos kompiuterio programos ir kitų programų suderinamumą, su sąlyga, kad:

1) tokius veiksmus atlieka asmuo, turintis licenciją, ar kitas asmuo, turintis teisę naudotis programos kopija, ar jų įgaliotas tai atlikti asmuo;

2) informacija, užtikrinanti programų suderinamumą, prieš tai nebuvo lengvai prieinama šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems asmenims;

3) šie veiksmai taikomi tik toms originalios programos dalims, kurios yra būtinos, kad programos būtų suderinamos.

2. Informaciją, gautą pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas, draudžiama:

1) naudoti kitiems tikslams, nei suderinti savarankiškai sukurtą kompiuterio programą su kitomis programomis;

2) perduoti kitiems asmenims, išskyrus atvejus, kai būtina suderinti savarankiškai sukurtą kompiuterio programą su kitomis programomis;

3) naudoti iš esmės panašios kompiuterio programos kūrimui, gaminimui ir komerciniais tikslais arba kitai veiklai, pažeidžiančiai autorių teises.

3. Negalioja sutartys, trukdančios atlikti šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus.

27 straipsnis. Duomenų bazių naudojimas

1. Teisėtas duomenų bazės ar jos kopijos naudotojas be autoriaus arba kito autoriaus teisių subjekto leidimo turi teisę atlikti veiksmus, numatytus šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje, jei šie veiksmai reikalingi tam, kad teisėtas duomenų bazės naudotojas galėtų sužinoti duomenų bazės turinį ir juo tinkamai naudotis.

2. Kai teisėtam duomenų bazės naudotojui leidžiama naudotis tik jos dalimi, šio straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos tik tai duomenų bazės daliai.

3. Negalioja sutartys, trukdančios atlikti veiksmus, numatytus šio straipsnio 1 dalyje.

4. Išleista arba viešai paskelbta duomenų bazė be autoriaus arba kito autoriaus teisių subjekto leidimo gali būti naudojama kaip pavyzdys mokymo ar mokslinio tyrimo tikslais su sąlyga, kad yra nurodomas jos šaltinis ir panaudojimą pateisina siekiamas nekomercinis tikslas, taip pat dėl visuomenės ir valstybės saugumo interesų, administraciniais bei teismo proceso tikslais.

28 straipsnis. Kūrinio rodymas

Be autoriaus arba kito autoriaus teisių subjekto leidimo leidžiama viešai rodyti dailės kūrinio originalą ar jo kopiją šiais atvejais:

1) kai kūrinys yra parduotas ar kitu būdu nuosavybės teisės į jį perduotos kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui ar įmonei, neturinčiai juridinio asmens teisių, ir kai autorius ar kitas to kūrinio autoriaus teisių subjektas žino ar turi pagrindo žinoti, kad toks viešas kūrinio rodymas (paroda) yra įsigijusio kūrinį fizinio ar juridinio asmens įprastinės ūkinės veiklos dalis;

2) bet kuriuo kitu atveju, jei viešas kūrinio rodymas neprieštarauja įprastam kūrinio naudojimui ir kitaip nepažeidžia teisėtų autoriaus ar kito autoriaus teisių subjekto interesų.

29 straipsnis. Išimtinės teisės leisti kūrinio kabelinę retransliaciją privalomasis kolektyvinis administravimas

1. Išimtinė autorių teisė leisti kūrinio kabelinę retransliaciją gali būti įgyvendinama tik per autorių teisių kolektyvinio administravimo asociaciją.

2. Tuo atveju, kai autorius ar jo teisių perėmėjas nėra suteikęs įgaliojimų jokiai autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacijai įgyvendinti jo išimtinę teisę leisti kūrinio kabelinę retransliaciją, laikoma, kad tokius įgaliojimus turi autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacija, administruojanti Lietuvos Respublikos teritorijoje tokio pobūdžio teises. Toks autorius ar kitas autoriaus teisių subjektas turi tokias pačias teises ir įsipareigojimus, kylančius iš sutarčių, sudarytų tarp kabelinės retransliacijos operatorių ir autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacijos, kaip ir autoriai ar kiti autorių teisių subjektai, kurie yra suteikę šiai asociacijai tokius įgaliojimus.

3. Jei išimtinės teises į kūrinio kabelinę retransliaciją Lietuvos Respublikoje administruoja daugiau negu viena autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacija, kūrinio autorius ar kitas autoriaus teisių subjektas gali pasirinkti, kuri iš tų asociacijų bus laikoma įgaliota administruoti jo teises.

4. Kabelinės retransliacijos operatoriai ir autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacijos derybų būdu susitaria dėl teisių į kūrinio kabelinę retransliaciją suteikimo. Jei derybų šalims nepavyksta susitarti ir sudaryti sutartį dėl teisės į kūrinio kabelinę retransliaciją, bet kuri iš jų gali kreiptis į tarpininką, prašydama tarpininkauti derybose dėl sutarties sudarymo.

5. Tarpininkas teikia pasiūlymus ir padeda derybų šalims susitarti. Laikoma, kad šalys priėmė tarpininko pasiūlymą, pateiktą raštu, jeigu nė viena iš jų per 3 mėnesius nuo pasiūlymo pateikimo dienos raštu nepareiškė tarpininkui savo prieštaravimų. Jeigu šalys nepriima tarpininko pasiūlymo, licencijos sąlygas nustato teismas.

PENKTASIS SKIRSNIS AUTORIŲ TEISIŲ GALIOJIMO TERMINAI

30 straipsnis. Autorių teisių galiojimo terminas

1. Autoriaus turtinės teisės galioja visą autoriaus gyvenimą ir 70 metų po autoriaus mirties, nepaisant kūrinio teisėto viešo paskelbimo datos.

2. Autoriaus asmeninės neturtinės teisės saugomos neterminuotai.

31 straipsnis. Specialūs autorių turtinių teisių galiojimo terminai

1. Autorių turtinės teisės į kūrinį, sukurtą bendraautorystės pagrindu, galioja visą bendraautorių gyvenimą ir 70 metų po paskutiniojo bendraautoriaus mirties.

2. Autorių turtinės teisės į anonimiškai arba pseudonimu viešai paskelbtą kūrinį galioja 70 metų nuo kūrinio teisėto viešo paskelbimo datos. Jei tokio kūrinio autoriaus tapatybė nekelia abejonių arba per nurodytą terminą paaiškėja autoriaus tikrasis vardas, autoriaus turtinės teisės į tokį kūrinį galioja visą autoriaus gyvenimą ir 70 metų po autoriaus mirties.

3. Autorių turtinės teisės į kolektyvinį kūrinį galioja 70 metų nuo kūrinio teisėto viešo paskelbimo datos. Tais atvejais, kai kūrinių sukūrusių fizinių asmenų tapatybė viešai paskelbtame kūrinyje nekelia abejonų, taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

4. Autorių turtinės teisės į audiovizualinį kūrinį galioja, kol gyvi režisierius, scenarijaus autorius, dialogų autorius, dailininkas, operatorius bei muzikos, specialiai sukurtos audiovizualiniam kūriniui, autorius ir 70 metų po paskutiniojo iš jų mirties.

32 straipsnis. Turtinės teisės į kūrinį, išleistą pasibaigus autorių teisių galiojimo terminui

1. Fizinis ar juridinis asmuo, pirmą kartą teisėtai išleidęs ar kitaip teisėtai viešai paskelbęs anksčiau nepublikuotą kūrinį, pasibaigus jo autoriaus teisių galiojimo terminui, įgyja šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje numatytas autoriaus išimtinės turtines teises į kūrinį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytos teisės galioja 25 metus nuo kūrinio pirmojo teisėto išleidimo ar viešo paskelbimo datos.

33 straipsnis. Autorių teisių galiojimo terminų skaičiavimas

1. Terminai, nustatyti šio įstatymo 30–32 straipsniuose, pradedami skaičiuoti nuo sausio 1 dienos po tų metų, kada įvyko juridinis faktas, kurio pagrindu pradedamas skaičiuoti nurodytas terminas.

2. Autorių teisių galiojimo terminas į kūrinį, išleistą atskirais vienetais (tomais, dalimis, laidomis, epizodais), skaičiuojamas kiekvienam tokiam vienetai atskirai nuo to vieneto teisėto išleidimo datos.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

AUTORIŲ TURTINIŲ TEISIŲ PERDAVIMAS IR LICENCIJŲ SUTEIKIMAS. AUTORINĖS SUTARTYS

34 straipsnis. Autorių turtinių teisių perdavimas

1. Autorių turtinės teisės gali būti perduodamos sutartimi, paveldėjimo tvarka ir kita įstatymų nustatyta tvarka.

2. Autorių asmeninės neturtinės teisės kitiems asmenims neperduodamos. Jos nepriklauso nuo autorių turtinių teisių, lieka jiems ir tais atvejais, kai turtinės teisės perduodamos kitiems asmenims.

35 straipsnis. Autorinės sutartys

1. Turtines teises, numatytas šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje, autorius gali perduoti kitiems asmenims autorine sutartimi dėl teisių perdavimo arba suteikti autorine licencine sutartimi.

2. Autorinėje sutartyje dėl teisių perdavimo turi būti aiškiai nurodytos autoriaus perduodamos turtinės teisės į kūrinį (nurodant konkretaus kūrinio pavadinimą). Asmuo, kuriam perduotos autoriaus turtinės teisės, laikomas autoriaus turtinių teisių perėmėju. Negali būti perduodamos teisės į visus būsimus autoriaus kūrinius.

3. Autorius ar jo turtinių teisių perėmėjas gali sudaryti autorinę licencinę sutartį dėl išimtinių teisių suteikimo (išimtinė licencija) arba autorinę licencinę sutartį dėl neišimtinių teisių suteikimo (neišimtinė licencija). Licencija laikoma išimtinė tik tuo atveju, jei tai tiesiogiai nurodyta sutartyje.

36 straipsnis. Autorinių sutarčių sąlygos

1. Autorinėje sutartyje dėl turtinių teisių perdavimo ar autorinėje licencinėje sutartyje turi būti numatytos šios esminės sąlygos:

1) kūrinio pavadinimas (užsienio autorių kūrinių pavadinimai nurodomi ir originalo kalba);

2) perduodamos ar suteikiamos autorių turtinės teisės (kūrinio panaudojimo būdai), licencijos rūšis (išimtinė ar neišimtinė licencija);

- 3) galiojimo teritorija;
- 4) galiojimo terminas;
- 5) autorinio atlyginimo dydis, mokėjimo tvarka ir terminai;
- 6) šalių ginčų sprendimo tvarka ir atsakomybė;
- 7) kitos sutarties sąlygos, kurias šalys laiko esminėmis.

2. Jeigu sutartyje nenurodytas terminas, kuriam perduodamos turtinės teisės ar suteikiama licencija, bet kuri sutarties šalis gali nutraukti sutartį, prieš vienerius metus raštu pranešusi kitai šaliai apie sutarties nutraukimą.

37 straipsnis. Autorinė kūrinio užsakymo sutartis

1. Pagal autorinę kūrinio užsakymo sutartį autorius įsipareigoja sukurti sutarties sąlygas atitinkantį kūrinį ir perduoti sutartyje numatytas autoriaus turtines teises į kūrinį užsakovui arba suteikti užsakovui teises naudoti kūrinį, nurodant kūrinio panaudojimo būdą, o užsakovas įsipareigoja sumokėti autoriui sutartyje numatytą autorinį atlyginimą, jeigu kitaip nenumatyta sutartyje.

2. Nuosavybės teisė į dailės kūrinį, sukurtą pagal autorinę kūrinio užsakymo sutartį, pereina užsakovui, jeigu kitaip nenumatyta sutartyje.

38 straipsnis. Autorinių sutarčių forma

1. Autorinė sutartis dėl turtinių teisių perdavimo, autorinė licencinė sutartis ir autorinė kūrinio užsakymo sutartis sudaromos raštu. Rašytinė sutarties forma neprivaloma sutartims dėl kūrinio paskelbimo periodiniuose leidiniuose.

2. Tuo atveju, kai kompiuterių programos ir elektroninės duomenų bazės platinamos per prekybos tinklą, teisė naudotis kompiuterių programa ar elektronine duomenų baze suteikiama licencine sutartimi, kuri pirkėjui pateikiama kompiuterių programos ar duomenų bazės pakuotėje (paketo licencija). Paketo licencijoje nurodytos sąlygos kompiuterio programos ar elektroninės duomenų bazės naudotojui yra privalomos.

3. Autorinių sutarčių negaliojimo pagrindus nustato Civilinio kodekso sandorių negaliojimo normos.

39 straipsnis. Autorinio atlyginimo pagal autorinę sutartį dydis ir mokėjimo tvarka

1. Autorinio atlyginimo, mokamo pagal autorinę sutartį, dydis nustatomas šalių susitarimu, jeigu įstatymas nenustato kitaip.

2. Autorinis atlyginimas sutartyje nustatomas procentais nuo naudotojo gautų pajamų, vienkartinė išmoka arba kitu sutartyje nurodytu būdu. Šalys sutartyje gali numatyti autorinio atlyginimo ar jo dalies išmokėjimą avansu.

40 straipsnis. Autorių turtinių teisių paveldėjimas ir asmeninių neturtinių teisių saugojimo tvarka

1. Turtinės autorių teisės paveldimos pagal įstatymą arba testamentą.

2. Autorius turi teisę ta pačia tvarka, kuria skiriamas testamentu vykdytojas, nurodyti asmenį, kuriam jis paveda saugoti asmenines neturtines teises. Jeigu autorius nėra davęs tokių nurodymų, autoriaus asmenines neturtines teises saugo jo įpėdiniai. Tais atvejais, kai įpėdinių nėra, taip pat pasibaigus šio įstatymo nustatytiems autoriaus turtinių teisių galiojimo terminams, autoriaus asmeninių neturtinių teisių apsaugą vykdo Vyriausybės įgaliota institucija.

41 straipsnis. Nuosavybės teisės į kūrinį perleidimas

1. Autorių teisės į kūrinį nesiejamos su nuosavybės teise į materialųjį objektą, kuriame šis kūrinys išreikštas. Jeigu autorius ar kitas autoriaus teisių subjektas perleidžia nuosavybės teisę į materialųjį objektą, kuriame išreikštas kūrinys, jis nelaikomas, jeigu kitaip nenurodyta sutartyje, perleidusiu autoriaus turtines teises ar suteikusių licenciją, leidžiančią panaudoti tą kūrinį.

2. Autorius arba kitas autoriaus teisių subjektas, perleidęs autoriaus turtines teises ar suteikęs licenciją, leidžiančią panaudoti kūrinį, nelaikomas perleidusiu nuosavybės teisę į materialųjį objektą, kuriame tas kūrinys išreikštas.

III SKYRIUS GRETUTINĖS TEISĖS

42 straipsnis. Gretutinių teisių įgyvendinimo sąlygos

1. Gretutinės teisės įgyvendinamos nepažeidžiant autorių teisių į literatūros, mokslo ir meno kūrinius, numatytų šio įstatymo II skyriuje.
2. Fonogramos gamintojas ir (ar) atlikėjas, informuodamas apie savo gretutines teises, turi teisę ant kiekvieno fonogramos egzemplioriaus arba ant kiekvienos fonogramos pakuotės naudoti užrašą, kurį sudaro apskritime įrašyta lotyniška raidė P, išimtinių gretutinių teisių subjekto vardas (pavadinimas) ir pirmieji fonogramos išleidimo metai.

43 straipsnis. Atlikėjų asmeninės neturtinės teisės

1. Atlikėjas, nepaisant jo turtinių išimtinių teisių, net ir tuo atveju, kai turtinės teisės perduotos kitiems asmenims, turi asmenines neturtines teises į savo tiesioginį (gyvą) atlikimą ar atlikimo įrašą. Atlikėjas turi teisę reikalauti, kad naudojant atlikimą ar jo įrašą jis būtų įvardytas kaip atlikėjas, ir prieštarauti bet kokiam atlikimo ar jo įrašo iškreipimui ar kitokiam pakeitimui, taip pat bet kokiam kitam atlikėjo garbei ar reputacijai galinčiam padaryti žalos kėsinimuisi į atlikimą ar jo įrašą.
2. Atlikėjo asmeninės neturtinės teisės neperduodamos kitiems asmenims. Atlikėjui mirus, asmeninių neturtinių teisių priežiūra įgyvendinama šio įstatymo 40 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

44 straipsnis. Atlikėjų turtinės teisės

1. Atlikėjas turi išimtinės teises atlikti arba leisti atlikti šiuos veiksmus:
 - 1) transliuoti ir retransliuoti atlikimą arba jo įrašą;
 - 2) įrašyti neužfiksuotą (neįrašytą) atlikimą;
 - 3) bet kokiais būdais ar priemonėmis tiesiogiai ar netiesiogiai atgaminti atlikimo įrašą;
 - 4) viešai skelbti atlikimo įrašą;
 - 5) platinti atlikimo įrašą arba jo kopijas juos parduodant, nuomojant, teikiant panaudai ar kitaip perduodant nuosavybėn arba juos valdyti;
 - 6) importuoti atlikimo įrašo kopijas.
2. Išimtinės teisės, numatytos šio straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose, netaikomos tais atvejais, kai atlikimas savaime yra radijo ar televizijos laida arba transliuojamas anksčiau padarytas atlikimo įrašas.
3. Išimtinė teisė platinti atlikimo įrašą ar jo kopijas, numatyta šio straipsnio 1 dalies 5 punkte, išskyrus teisę nuomoti ir teikti panaudai atlikimo įrašą ar jo kopijas, nustoja galioti Lietuvos Respublikos teritorijoje į atlikėjo ar jo teisių perėmėjo arba jų pavedimu Lietuvos Respublikoje parduotą ir teisėtai komercinėje apyvartoje esantį atlikimo įrašą ar jo kopijas.
4. Sudarydamas sutartį su audiovizualinio kūrinio prodiuseriu dėl audiovizualinio įrašo atlikimo, atlikėjas perduoda prodiuseriui šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytas teises, jeigu kitaip nenumatyta sutartyje. Atlyginimo dydis nustatomas šalių susitarimu atskirai už kiekvieną perduotą turtinę teisę į atlikimą. Atlikėjas, perdavęs audiovizualinio kūrinio prodiuseriui teisę nuomoti ar teikti panaudai atlikimo audiovizualinio įrašo originalą ar jo kopijas, išsaugo teisę gauti atitinkamą atlyginimą už atlikimo audiovizualinio įrašo ar jo kopijos nuomą ar panaudą.
5. Jeigu sudarydamas sutartį su fonogramos gamintoju atlikėjas perdavė fonogramos gamintojui teisę nuomoti ar teikti panaudai atlikimą, įrašytą į fonogramą, jis išsaugo teisę į atitinkamą atlyginimą už fonogramos ar jos kopijos nuomą ar panaudą.

6. Tais atvejais, kai kūrinį atlieka kolektyvas (choras, ansamblis, orkestras, aktorių grupė ir pan.), šio straipsnio 1 dalyje numatytas teises įgyvendina kolektyvo įgaliotas atstovas, o jei tokio įgaliojimo nėra, atlikėjų kolektyvo turtines teises į atlikimą įgyvendina kolektyvo vadovas.

7. Tais atvejais, kai atlikėjas kūrinį atlieka vykdydamas tarnybines pareigas arba darbdavio užduotį, atlikėjo turtinės teisės, nustatytos šio straipsnio 1 dalyje, 5 metams pereina darbdaviui, jeigu kitaip nenumatyta sutartyje.

45 straipsnis. Fonogramų gamintojų teisės

1. Fonogramos gamintojas turi išimtines teises atlikti arba leisti atlikti šiuos veiksmus:
 - 1) bet koku būdu ar forma tiesiogiai ar netiesiogiai atgaminti fonogramą;
 - 2) išleisti fonogramą;
 - 3) transliuoti ir retransliuoti fonogramą ar jos kopiją;
 - 4) platinti fonogramą ar jos kopijas jas parduodant, nuomojant, teikiant panaudai ar kitaip perduodant nuosavybėn arba jas valdyti;
 - 5) importuoti fonogramą ar jos kopijas;
 - 6) viešai skelbti fonogramą ar jos kopijas.
2. Išimtinė teisė platinti fonogramą ar jos kopijas, numatyta šio straipsnio 1 dalies 4 punkte, išskyrus teisę nuomoti ir teikti panaudai fonogramą ar jos kopijas, nustoja galioti Lietuvos Respublikos teritorijoje į fonogramos gamintojo ar jo teisių perėmėjo arba jų pavedimu Lietuvos Respublikoje parduotą ir teisėtai komercinėje apyvartoje esančią fonogramą ar jos kopijas.

46 straipsnis. Atlyginimas už fonogramų, išleistų komerciniais tikslais, panaudojimą

1. Atlikėjai ir fonogramų gamintojai turi teisę gauti atitinkamą atlyginimą už komerciniais tikslais išleistų ir platinamų per prekybos tinklą fonogramų ar jų kopijų panaudojimą transliavimui, retransliavimui, viešam paskelbimui ar viešam atlikimui. Atitinkamą atlyginimą privalo mokėti fiziniai arba juridiniai asmenys ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, naudojantys fonogramas ar jų kopijas. Atlyginimo dydis ir jo išmokėjimo sąlygos nustatomos sutartimi tarp fonogramų naudotojų ir fonogramų gamintojų bei atlikėjų arba jiems atstovaujančių gretutinių teisių kolektyvinio administravimo asociacijų. Jeigu šalys nesutaria dėl atlyginimo dydžio ir jo išmokėjimo sąlygų, atlyginimo dydį ir jo išmokėjimo sąlygas nustato Vyriausybės įgaliota institucija, suderinusi su Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių taryba.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas atlyginimas tarp atlikėjų ir fonogramų gamintojų dalijamas po lygiai, jeigu kitaip nenumatyta jų tarpusavio sutartyje.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos įgyvendinamos nepažeidžiant autorių teisės gauti autorinį atlyginimą už fonogramose įrašytų kūrinių panaudojimą.

47 straipsnis. Transliuojančiųjų organizacijų teisės

1. Transliuojančiosios organizacijos turi išimtines teises atlikti arba leisti atlikti šiuos veiksmus:

- 1) retransliuoti savo laidas ir programas;
- 2) retransliuoti kabeliu savo laidas ir programas;
- 3) įrašyti savo laidas ir programas;
- 4) atgaminti savo laidų ar programų įrašus;
- 5) viešai skelbti savo laidas ir programas, jeigu toks viešas paskelbimas vyksta vietose, prieinamose visuomenei už įėjimo mokesčių;
- 6) platinti savo laidų ar savo programų įrašus ar jų kopijas juos parduodant ar kitaip perduodant nuosavybėn arba juos valdyti.

2. Kabelinės retransliacijos operatoriai, retransliuojantys transliuojančiųjų organizacijų laidas ar programas, neturi šio straipsnio 1 dalyje numatytų teisių į retransliuojamas laidas ir programas.

3. Išimtinė teisė platinti laidų ir programų įrašus ar jų kopijas, numatyta šio straipsnio 1 dalies 6 punkte, nustoja galioti Lietuvos Respublikos teritorijoje į transliuojančiosios organizacijos

ar jos teisių perėmėjo arba jų pavedimu Lietuvos Respublikoje parduotą ir teisėtai komercinėje apyvartoje esantį transliuojančiosios organizacijos laidos ir programos įrašą ar jų kopijas.

48 straipsnis. Audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojo teisės

1. Audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojas turi išimtinės teisės atlikti arba leisti atlikti šiuos veiksmus:

- 1) tiesiogiai ar netiesiogiai atgaminti audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą ar jo kopiją;
- 2) transliuoti ir retransliuoti audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą;
- 3) platinti audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą ar jo kopijas juos parduodant, nuomojant, teikiant panaudai ar kitaip perduodant nuosavybėn arba juos valdyti;
- 4) importuoti audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą ar jo kopijas;
- 5) viešai skelbti audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą ar jo kopijas.

2. Išimtinė teisė platinti audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą ar jo kopijas, numatyta šio straipsnio 1 dalies 3 punkte, išskyrus teisę nuomoti ir teikti panaudai, nustoja galioti Lietuvos Respublikos teritorijoje į gamintojo ar jo teisių perėmėjo arba jų pavedimu Lietuvos Respublikoje parduotą ir teisėtai komercinėje apyvartoje esantį audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą ar jo kopijas.

49 straipsnis. Gretutinių teisių apribojimai

1. Leidžiama be gretutinių teisių subjektų leidimo ir nemokant atlyginimo panaudoti atlikimą, fonogramą, audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą bei transliuojančiosios organizacijos laidą ar programą arba jų įrašus šiais atvejais:

- 1) fiziniam asmeniui išimtinai savo asmeniniam naudojimui pačiam atgaminti ne daugiau kaip vieną gretutinių teisių objekto kopiją;
- 2) atgaminti trumpas gretutinių teisių objektų ištraukas aktualių įvykių apžvalgose tiek, kiek to reikia informacijai apie tuos įvykius;
- 3) švietimo, mokymo ar mokslinių tyrimų tikslais;
- 4) trumpalaikiams, savo techninėmis priemonėmis padarytiems transliuojančiųjų organizacijų įrašams, skirtiems pačių transliuojančiųjų organizacijų laidoms parengti;
- 5) ne pelno tikslais atgaminti žmonėms, turintiems klausos negalią, skirtu būdu.

2. Gretutinių teisių apribojimai, numatyti šio straipsnio 1 dalyje, turi neprieštarauti įprastiniam šių teisių objektų naudojimui ir nepažeisti teisėtų atlikėjų, fonogramų gamintojų, audiovizualinio kūrinio pirmojo įrašo gamintojų ar transliuojančiųjų organizacijų interesų.

3. Atlikėjų, fonogramų gamintojų, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų teisė į kabelinę retransliaciją įgyvendinama tik per gretutinių teisių kolektyvinio administravimo asociacijas pagal šio įstatymo 29 straipsnio nuostatas. Šios nuostatos netaikomos transliuojančiųjų organizacijų teisėms į jų pačių retransliuojamas laidas ir programas, nepaisant to, ar šios teisės priklauso pačiai transliuojančiajai organizacijai, ar jos buvo perduotos jai kitų autorių teisių ar gretutinių teisių subjektų.

50 straipsnis. Gretutinių teisių galiojimo terminai

1. Atlikėjų teisės galioja 50 metų nuo atlikimo datos. Jeigu per šį laikotarpį teisėtai išleidžiamas arba teisėtai viešai paskelbiamas atlikimo įrašas, atlikėjų teisės galioja 50 metų nuo pirmojo tokio atlikimo įrašo išleidimo arba viešo paskelbimo datos, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis buvo pirmesnis. Atlikėjų asmeninės neturtinės teisės saugomos neterminuotai.

2. Fonogramų gamintojų teisės galioja 50 metų nuo įrašo padarymo datos. Jeigu per šį laikotarpį fonograma teisėtai išleidžiama arba teisėtai viešai paskelbiama, fonogramų gamintojų teisės galioja 50 metų nuo pirmojo tokio išleidimo arba pirmojo tokio viešo paskelbimo datos, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis buvo pirmesnis.

3. Transliuojančiųjų organizacijų teisės galioja 50 metų nuo pirmojo transliacijos perdavimo, nepaisant to, ar ši transliacija perduota laidais, ar eteriu, įskaitant perdavimą kabeliu ir palydoviniu ryšiu.

4. Audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojo teisės galioja 50 metų nuo įrašo padarymo datos. Jeigu per šį laikotarpį audiovizualinis kūrinys (filmas) teisėtai išleidžiamas arba teisėtai viešai paskelbiamas, gamintojo teisės saugomos 50 metų nuo pirmojo tokio išleidimo arba pirmojo tokio viešo paskelbimo datos, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis buvo pirmesnis.

5. Šiame straipsnyje nustatyti terminai pradedami skaičiuoti nuo sausio 1 dienos po tų metų, kada įvyko juridinis faktas, kurio pagrindu pradedama skaičiuoti nurodytą terminą.

51 straipsnis. Turtinių teisių perdavimas ir licencijų suteikimas

1. Atlikėjų turtinės teisės, numatytos šio įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje, gali būti perduodamos sutartimi, paveldėjimo tvarka ar kita įstatymo nustatyta tvarka.

2. Fonogramų gamintojų, transliuojančiųjų organizacijų ir audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojų turtinės teisės gali būti perduodamos sutartimi ar kita įstatymo nustatyta tvarka.

3. Atlikėjai, fonogramų gamintojai, transliuojančiosios organizacijos ir audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojai turtines teises į gretutinių teisių objektus gali suteikti licencine sutartimi.

4. Sutartims dėl gretutinių turtinių teisių perdavimo ir licencinėms sutartims dėl turtinių teisių suteikimo taikomos šio įstatymo 35–39 ir 41 straipsnių nuostatos.

IV SKYRIUS DUOMENŲ BAZIŲ TEISINĖS APSAUGOS SPECIALIOSIOS (*SUI GENERIS*) NUOSTATOS

52 straipsnis. Duomenų bazių gamintojų teisės

1. Duomenų bazės gamintojas, kuris įrodo, kad parinkdamas, sudarydamas, tikrindamas bei pateikdamas duomenų bazės turinį padarė esminių kokybinių ir (ar) kiekybinių (intelektinių, finansinių, organizacinių) investicijų, turi išimtinę teisę atlikti arba leisti atlikti šiuos veiksmus:

1) bet koku būdu ar forma, visam laikui ar laikinai perkelti visą duomenų bazės turinį ar esminę jo dalį į kitą laikmeną;

2) bet koku būdu viešai paskelbti visą duomenų bazės turinį ar esminę jo dalį, platinant duomenų bazės kopijas, išnuomojant, pateikiant kompiuteriniu, kitoku ryšiu ar kitais perdavimo būdais.

2. Duomenų bazių gamintojų teisės, nustatytos šio straipsnio 1 dalyje, gali būti perduodamos kitiems asmenims sutartimi, paveldėjimo tvarka ar kita įstatymų nustatyta tvarka.

3. Duomenų bazių gamintojų teisės saugomos nepažeidžiant autorių teisių į duomenų bazės sudarymą ir autorių teisių bei gretutinių teisių į kūrinius ir gretutinių teisių objektus, kurie sudaro duomenų bazės turinį.

4. Išimtinė teisė platinti duomenų bazės egzempliorius nustoja galioti į duomenų bazės gamintojo arba jo pavedimu parduotus ir komercinėje apyvartoje teisėtai esančius duomenų bazės egzempliorius.

53 straipsnis. Duomenų bazės teisėtų naudotojų teisės ir pareigos

1. Duomenų bazės, kuri teisėtai bet kuriuo būdu tapo viešai prieinama, gamintojas negali kliudyti teisėtiems duomenų bazės naudotojams perkelti į kitas laikmenas ar naujai panaudoti bet kokiais tikslais nedideles, vertinant kokybiniu ir (ar) kiekybiniu požiūriu, jos turinio dalis.

2. Jeigu teisėtas naudotojas turi teisę panaudoti tik tam tikras duomenų bazės dalis, šio straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos tik toms duomenų bazės dalims.

3. Duomenų bazės, kuri teisėtai bet kuriuo būdu tapo viešai prieinama, teisėtas naudotojas neturi teisės vykdyti veiksmų, kurie prieštarautų įprastam duomenų bazės panaudojimui arba pažeistų duomenų bazės gamintojo teisėtus interesus.

4. Duomenų bazės, kuri teisėtai bet kuriuo būdu tapo viešai prieinama, teisėtas naudotojas privalo nepažeisti autorių teisių ir gretutinių teisių subjektų teisių į kūrinius ir gretutinių teisių objektus, kurie sudaro duomenų bazės turinį.

5. Negalioja sutartys, prieštaraujančios šio straipsnio 1–4 dalyse nustatytoms nuostatom.

54 straipsnis. Duomenų bazių gamintojų teisių apribojimai

1. Duomenų bazės, kuri bet kuriuo būdu tapo viešai prieinama, teisėtas naudotojas be duomenų bazės gamintojo leidimo turi teisę perkelti ar naujai panaudoti didesnę jos turinio dalį, kai:

1) neelektroninės duomenų bazės turinys perkeliamas į kitą laikmeną asmeniniam naudojimui;

2) duomenų bazės dalis pateikiama kaip pavyzdys mokymo ar įvairių sričių mokslinio tyrimo tikslais su sąlyga, kad yra nurodomas jos šaltinis ir panaudojimą pateisina siekiamas nekomercinis tikslas;

3) duomenų bazė perkeliama ir naudojama visuomenės ir valstybės saugumo interesais, administraciniais ar teismo proceso tikslais.

2. Neleidžiama daryti pakartotines bei sistemingas ištraukas ir naudoti nedideles duomenų bazės turinio dalis, kai šie veiksmai prieštarauja tos duomenų bazės normaliam panaudojimui arba pažeidžia teisėtus duomenų bazės gamintojo interesus.

55 straipsnis. Duomenų bazių apsaugos galiojimo terminai

1. Duomenų bazių gamintojų teisės, numatytos šio įstatymo 52 straipsnyje, saugomos 15 metų nuo duomenų bazės sudarymo datos. Jeigu per šį laikotarpį duomenų bazė kuriuo nors būdu tapo viešai prieinama, duomenų bazių gamintojų teisės saugomos 15 metų nuo duomenų bazės viešo paskelbimo datos.

2. Bet koks kokybiškai ir kiekybiškai įvertintas esminis duomenų bazės turinio pakeitimas, įskaitant pakeitimus dėl vėlesnių papildymų, išbraukimų ir pataisymų, kuriuos galima laikyti kokybiškai ir kiekybiškai įvertintomis naujomis esminėmis investicijomis, suteikia teisę duomenų bazei taikyti naują apsaugos galiojimo terminą.

3. Duomenų bazių apsaugos galiojimo terminai skaičiuojami nuo sausio 1 dienos po tų metų, kuriais duomenų bazė buvo sudaryta arba pirmą kartą tapo viešai prieinama.

V SKYRIUS

AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ KOLEKTYVINIS ADMINISTRAVIMAS

56 straipsnis. Autorių teisių ir gretutinių teisių kolektyvinio administravimo taikymo sritis

1. Autoriai, atlikėjai, fonogramų gamintojai, transliuojančiosios organizacijos ir kiti autorių teisių bei gretutinių teisių subjektai turi teisę perduoti jiems priklausančias turtines teises įgyvendinti šiems tikslams specialiai įsteigtoms autorių teisių ir gretutinių teisių kolektyvinio administravimo asociacijoms (toliau – kolektyvinio administravimo asociacijos).

2. Kolektyvinis teisių administravimas gali būti taikomas šiose srityse:

1) muzikos ir literatūros kūrinių viešas atlikimas bet kokiais būdais ir priemonėmis (įskaitant foninę muziką);

2) literatūros, muzikos ir kitų meno kūrinių transliavimas ir retransliavimas;

3) meno kūrinių, literatūros ar muzikos kūrinių rankraščių originalų perpardavimas;

4) kūrinių ir gretutinių teisių objektų kabelinė retransliacija, išskyrus atvejus, kai tai yra pačių retransliuotojų programos;

5) muzikos ir literatūros kūrinių atgaminimas garso įrašuose (fonogramos), literatūros, muzikos ir kitų meno kūrinių atgaminimas vaizdo įrašuose (audiovizualiniai kūriniai);

6) fonogramų, išleistų komerciniais tikslais ir platinamų per prekybos tinklą, panaudojimas transliavimui, retransliavimui, viešam paskelbimui ar viešam atlikimui;

7) kūrinių, gretutinių teisių objektų ar jų kopijų nuoma ir panauda, išskyrus kompiuterių programas ir duomenų bazines;

8) dailės ir taikomojo meno kūrinių, fotografijų, schemų ir brėžinių atgaminimas (reprodukcija) leidiniuose.

3. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte numatytos teisės įgyvendinamos tik kolektyvinio administravimo būdu.

57 straipsnis. Kolektyvinio administravimo asociacija

1. Kolektyvinio administravimo asociacija steigama savanoriškos narystės pagrindu kaip autorių, atlikėjų, fonogramų gamintojų, transliuojančiųjų organizacijų ar kitų autorių teisių ir gretutinių teisių subjektų ar jų susivienijimų asociacija. Kolektyvinio administravimo asociacija yra ne pelno organizacija.

2. Kolektyvinio administravimo asociacijos steigimo, registravimo, valdymo, veiklos, reorganizavimo ir likvidavimo tvarką reglamentuoja šis įstatymas ir Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas.

3. Kolektyvinio administravimo asociacijos neturi teisės verstis komercine veikla. Joms netaikomos antimonopolinių įstatymų nuostatos.

58 straipsnis. Kolektyvinio administravimo asociacijų uždaviniai ir funkcijos

Kolektyvinio administravimo asociacija jos atstovaujамų autorių ir gretutinių teisių subjektų vardu ir remdamasi pasirašytomis sutartimis dėl teisių perdavimo atlieka šias funkcijas:

1) suteikia naudotojams licencijas panaudoti kūrinius ar gretutinių teisių objektus;

2) renka ir išieško autorinį atlyginimą už kūrinių ar gretutinių teisių objektų panaudojimą pagal suteiktas licencijas;

3) paskirsto ir išmoka surinktą autorinį atlyginimą jos atstovaujamiems autorių ir gretutinių teisių subjektams;

4) be atskiro įgaliojimo gina jos atstovaujамų autorių teisių ir gretutinių teisių subjektų teises teisme ir kitose institucijose;

5) atlieka kitas kolektyvinio teisių administravimo funkcijas, vadovaudamasi sutartimis dėl autorių teisių ir gretutinių teisių perdavimo.

59 straipsnis. Kolektyvinio administravimo asociacijų veiklos metodai

1. Sprendimus dėl autorinio atlyginimo surinkimo ir paskirstymo taisyklių bei metodų, autorinio atlyginimo atskaitymų, skirtų kolektyvinio administravimo sąnaudoms padengti, dydžio, taip pat kitais svarbiais kolektyvinio teisių administravimo klausimais visuotiniame susirinkime priima kolektyvinio administravimo asociacijos nariai.

2. Autorinio atlyginimo, mokamo pagal autorinę licencinę sutartį už suteiktą teisę panaudoti kūrinį ar gretutinių teisių objektą, dydis nustatomas kolektyvinio administravimo asociacijų ir naudotojų susitarimu. Jeigu kolektyvinio administravimo asociacija ir naudotojas nesutaria, bet kuri šalis gali kreiptis į tarpininką, prašydama tarpininkauti derybose dėl autorinio atlyginimo ir jo mokėjimo sąlygų.

3. Be autorių ar kitų autorių teisių bei gretutinių teisių subjektų, kurių teises asociacija administruoja, leidimo kolektyvinio administravimo asociacijos surinkto autorinio atlyginimo negali naudoti kitiems tikslams (kultūriniais, socialiniams ar reklamos finansavimo), išskyrus atitinkamų teisių administravimo bei autorinio atlyginimo paskirstymo sąnaudų padengimą.

4. Kolektyvinio administravimo asociacijos privalo surinktą autorinį atlyginimą, atskaičiusios kolektyvinio teisių administravimo ir atlyginimo surinkimo bei paskirstymo sąnaudas, išmokėti autoriams ir kitiems autorių teisių bei gretutinių teisių subjektams kiek įmanoma proporcingai jų kūrinių ar gretutinių teisių objektų faktiniam panaudojimui.

5. Kolektyvinio administravimo asociacijų nariai turi teisę reguliariai gauti išsamią informaciją apie visą kolektyvinio administravimo asociacijos veiklą, jų kūrinių ar gretutinių teisių

objektų panaudojimą, surinktą bei jiems priklausantį atlyginimą (jo surinkimo, paskirstymo ir mokėjimo tvarką) bei kitą informaciją, susijusią su jų teisių įgyvendinimu.

60 straipsnis. Užsienio autorių ir gretutinių teisių subjektų teisių kolektyvinis administravimas

1. Užsienio autorių ir gretutinių teisių subjektų teises Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos kolektyvinio administravimo asociacijos įgyvendina pagal pasirašytas dvišales ir daugiašales sutartis su atitinkamomis užsienio valstybių kolektyvinio administravimo asociacijomis, kurios yra įgaliotos atstovauti šiems subjektams.

2. Įgyvendindamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytas autorių ir gretutinių teisių subjektų teises, kolektyvinio administravimo asociacijos užsienio autorius ir gretutinių teisių subjektus privalo traktuoti taip pat, kaip jos traktuoja autorius ir gretutinių teisių subjektus – kolektyvinio administravimo asociacijų narius, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai arba nuolat gyvenantys Lietuvoje fiziniai asmenys, arba juridiniai asmenys, arba įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, turintys buveinę Lietuvos Respublikoje.

3. Kolektyvinio administravimo asociacijos turi sudaryti sąlygas užsienio valstybių kolektyvinio administravimo asociacijoms ir jų atstovaujamiems autoriams ar gretutinių teisių subjektams reguliariai gauti informaciją apie jų teisių kolektyvinį administravimą Lietuvoje (kūrinių ar gretutinių teisių objektų panaudojimą, surinktą autorinį atlyginimą) ir kitą informaciją, susijusią su jų teisių įgyvendinimu.

61 straipsnis. Kūrinių ir gretutinių teisių objektų naudotojų teisės ir pareigos

1. Kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudotojai turi teisę gauti iš kolektyvinio administravimo asociacijų informaciją apie atstovaujamus autorius ar gretutinių teisių subjektus bei kolektyvinio administravimo asociacijų sutartis, sudarytas su atitinkamomis užsienio organizacijomis.

2. Kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudotojai privalo:

1) sudaryti sąlygas kolektyvinio administravimo asociacijų atstovams gauti informaciją, būtiną kolektyvinio teisių administravimo funkcijoms atlikti;

2) teikti kolektyvinio administravimo asociacijoms informaciją apie kūrinių ar gretutinių teisių objektų panaudojimo teisėtumą, taip pat informaciją, būtiną autoriniam atlyginimui surinkti ir paskirstyti;

3) ne vėliau kaip prieš 3 dienas iki kūrinių ar gretutinių teisių objektų panaudojimo kreiptis į kolektyvinio teisių administravimo asociaciją su prašymu suteikti licenciją atitinkamu būdu panaudoti kūrinius ar gretutinių teisių objektus.

62 straipsnis. Vyriausybės įgaliota institucija autorių teisių ir gretutinių teisių srityje

1. Valstybės politiką autorių teisių ir gretutinių teisių srityje įgyvendina ir šių teisių apsaugą pagal savo kompetenciją koordinuoja Vyriausybės įgaliota institucija.

2. Vyriausybės įgaliota institucija atlieka šias funkcijas:

1) apibendrina autorių teisių ir gretutinių teisių srities įstatymų, kitų teisės aktų taikymo praktiką ir teikia pasiūlymus dėl įstatymų, kitų teisės aktų rengimo bei galiojančių teisės aktų pakeitimo ir papildymo;

2) rengia Vyriausybei teikiamų autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos srities įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

3) įgyvendina tarptautinių daugiašalių autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos konvencijų bei sutarčių nuostatas;

4) Ministro Pirmininko pavedimu atstovauja Vyriausybei Pasaulinėje intelektinės nuosavybės organizacijoje;

5) atlieka autorių teisių ir gretutinių teisių kolektyvinio administravimo asociacijų priežiūrą;

6) kolektyvinio teisių administravimo asociacijų ir kūrinių bei gretutinių teisių objektų naudotojų prašymu tarpininkauja derybose dėl sutarčių sudarymo, remdamasi įstatymais nustato atitinkamo autorinio atlyginimo dydį ir jo mokėjimo tvarką;

7) įstatymų nustatytais atvejais vykdo autorių ir atlikėjų asmeninių neturtinių teisių apsaugą;

8) teikia teises konsultacijas bei metodinę pagalbą kolektyvinio administravimo ir kūrinių bei gretutinių teisių objektų naudotojų asociacijoms, teisėtvarkos ir teisės saugos institucijoms, užtikrinančioms autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugą bei gynimą;

9) sistemina autorių teisių ir gretutinių teisių srities teisės aktus;

10) organizuoja seminarus, konferencijas, praktikumus autorių teisių įgyvendinimo ir gynimo klausimais;

11) palaiko ryšius ir bendradarbiauja su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis, veikiančiomis intelektinės nuosavybės teisių srityje.

3. Visos kolektyvinio administravimo asociacijos Vyriausybės įgaliotai institucijai privalo pateikti:

1) įstatų ir autorinio atlyginimo surinkimo bei paskirstymo taisyklių ir jų pakeitimų nuorašus;

2) visų dvišalių ir daugiašalių sutarčių dėl užsienio autorių ir gretutinių teisių subjektų teisių administravimo nuorašus (Vyriausybės įgaliotos institucijos reikalavimu);

3) kolektyvinio administravimo asociacijos narių visuotinio susirinkimo (konferencijos) nutarimų nuorašus;

4) duomenis apie kolektyvinio administravimo asociacijų valdymo organus ir jų narius.

4. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę bet kada gauti iš bet kurios kolektyvinio administravimo asociacijos informaciją, būtiną nustatyti, ar kolektyvinio administravimo asociacijos veikla atitinka šio ir kitų įstatymų nuostatas bei kolektyvinio administravimo asociacijos įstatus.

5. Jeigu kolektyvinio administravimo asociacijos veikla neatitinka šio, kitų įstatymų ar kolektyvinio administravimo asociacijos įstatų reikalavimų, Vyriausybės įgaliota institucija gali kreiptis į teisumą prašydama likviduoti kolektyvinio administravimo asociaciją.

6. Vyriausybės įgaliota institucija, įgyvendindama jai pavestus uždavinius bei funkcijas, turi teisę gauti atitinkamą informaciją iš valstybės ir savivaldos institucijų, įmonių, įstaigų ir organizacijų autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos bei gynimo klausimais, taip pat kitą informaciją, reikalingą pavestiems uždaviniams įgyvendinti.

63 straipsnis. Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių taryba

1. Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių taryba (toliau – Taryba) yra visuomeninė institucija, kuri kaip ekspertas ir konsultantas nagrinėja šio įstatymo nuostatų bei Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų autorių teisių ir gretutinių teisių srityje įgyvendinimo klausimus, teikia išvadas bei pasiūlymus Vyriausybės įgaliotai institucijai.

2. Tarybą sudaro 12 narių, iš kurių 3 skiria Meno kūrėjų asociacija, 3 – kolektyvinio teisių administravimo asociacijos, 3 – kūrinių ir gretutinių teisių objektų naudotojų asociacijos, 2 – kompiuterių programų gamintojų ir platintojų bei duomenų bazių gamintojų asociacijos ir 1 – Vyriausybės įgaliota institucija. Tai gali būti mokslininkai ir kiti autorių teisių bei gretutinių teisių specialistai.

3. Tarybos nariai skiriami 2 metams. Tarybos steigiamąjį susirinkimą kviečia ir jos organizacinį-techninį aptarnavimą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija.

4. Taryba sprendžia šiuos klausimus:

1) teikia išvadas ir pasiūlymus Vyriausybės įgaliotai institucijai šio straipsnio 1 dalyje numatytais klausimais;

2) tarpininkauja derybose tarp kolektyvinio administravimo asociacijų ir kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudotojų dėl autorinių licencinių sutarčių sudarymo, autorinio atlyginimo ir jo mokėjimo tvarkos;

3) kolektyvinio administravimo asociacijų, taip pat kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudotojų prašymu nagrinėja ginčus, iškilusius dėl kūrinių ar gretutinių teisių objektų panaudojimo, taip pat dėl autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimo.

5. Tarybos nariai gali būti skiriami ekspertais civilinėse, baudžiamosiose ar administracinėse bylose dėl autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimo; už atliktą darbą jiems atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.

6. Tarybos sprendimai, priimti dėl ginčų, iškilusių naudojant kūrinius ar gretutinių teisių objektus, neatima iš šalių teisės įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą.

VI SKYRIUS

AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ GYNIMAS

64 straipsnis. Autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimas

Autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimu laikomi šie veiksmai:

1) kūrinių ar gretutinių teisių objekto panaudojimas (įskaitant išleidimą, atgaminimą, viešą atlikimą, transliavimą bei retransliavimą ar viešą paskelbimą), importavimas ir platinimas be autoriaus ar gretutinių teisių subjekto licencijos (nesudarius sutarties arba pažeidžiant jos sąlygas);

2) kūrinių ir gretutinių teisių objektų neteisėtų kopijų importavimas, eksportavimas, platinimas, gabenimas ar laikymas komerciniais tikslais;

3) įstatyme ar autorinėse sutartyse nustatyto autorinio atlyginimo nesumokėjimas;

4) bet kokių techninių apsaugos priemonių, kurias autorių teisių ar gretutinių teisių subjektai naudoja šiame įstatyme numatytoms savo teisėms įgyvendinti arba apsaugoti, pašalinimas, taip pat paslaugų tai padaryti siūlymas bei atitinkamų prietaisų, leidžiančių pašalinti tokias technines apsaugos priemones, gaminimas, importavimas, gabenimas, laikymas, turint tikslą platinti, ir platinimas;

5) informacijos apie autorių teisių ar gretutinių teisių valdymą panaikinimas arba pakeitimas be autorių ar gretutinių teisių subjektų leidimo, taip pat kūrinių, atlikimų įrašų, fonogramų ar jų kopijų platinimas, importavimas, transliavimas, viešas paskelbimas ar padarymas viešai prieinamais be leidimo panaikinus arba pakeitus informaciją apie teisių valdymą;

6) autoriaus ar atlikėjo asmeninių neturtinių teisių pažeidimas;

7) kitų šio įstatymo nuostatų pažeidimas.

65 straipsnis. Teisių gynimo būdai

1. Autorių teisių ir gretutinių teisių subjektai, gindami savo pažeistas teises, turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kuris gali priimti sprendimą dėl:

1) teisių pripažinimo;

2) įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus;

3) pažeistų asmeninių neturtinių teisių atkūrimo (įpareigojimo padaryti atitinkamus ištaisymus, apie pažeidimą paskelbti spaudoje ar kitokiu būdu);

4) neišmokėto autorinio atlyginimo išieškojimo;

5) nuostolių ar žalos (materialinės ir (ar) moralinės) atlyginimo, įskaitant negautas pajamas ir kitas turėtas išlaidas;

6) kompensacijos išmokėjimo;

7) neteisėtų kūrinių, kompiuterių programų, audiovizualinių kūrinių (filmų) įrašų ir fonogramų kopijų bei jų gamybos priemonių ar įrangos, taip pat kitų šiame įstatyme numatytų teisių pažeidimui panaudotų priemonių ir įrangos konfiskavimo ar sunaikinimo;

8) įstatymų nustatytų kitų priemonių pažeistoms teisėms ginti.

2. Apygardų teismai, kaip pirmosios instancijos teismai, nagrinėja civilines bylas dėl autorių teisių ir gretutinių teisių gynimo.

66 straipsnis. Kolektyvinio administravimo asociacijų ieškiniai dėl jų atstovaujamų autorių teisių ar gretutinių teisių subjektų interesų

1. Kolektyvinio administravimo asociacijos dėl jų atstovaujamų autorių teisių ar gretutinių teisių subjektų interesų be atskiro jų įgaliojimo turi teisę išieškoti autorinį atlyginimą iš kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudotojų, kurie be kolektyvinio administravimo asociacijų licencijos naudoja kūrinius ar gretutinių teisių objektus.

2. Teismas, nustatęs, kad kūriniai ar gretutinių teisių objektai buvo panaudoti be kolektyvinio administravimo asociacijos licencijos, išieško iš naudotojo kolektyvinio administravimo organizacijai 5 kartus didesnę autorinį atlyginimą, negu priklausytų mokėti pagal suteiktą licenciją panaudoti kūrinį ar gretutinių teisių objektą.

3. Iš asmenų, kurie per vienerius metus nuo autorinio atlyginimo išieškojimo, atlikto šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, pakartotinai pažeidžia šio įstatymo nustatytą kūrinių ir gretutinių teisių objektų panaudojimo tvarką, išieškomas 10 kartų didesnis autorinis atlyginimas, negu priklausytų mokėti už suteiktas teises pagal licenciją panaudoti kūrinį ar gretutinių teisių objektą.

4. Išieškotas autorinio atlyginimo sumas kolektyvinio administravimo asociacija jos įstatų ir autorinio atlyginimo taisyklių nustatyta tvarka paskirsto ir išmoka autoriams ar gretutinių teisių subjektams.

5. Teismas, nagrinėdamas civilines bylas pagal autorių ar gretutinių teisių subjektų, kurių teisėms neatstovauja kolektyvinio administravimo asociacijos, ieškinius, vadovaujasi šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatomis.

67 straipsnis. Nuostolių ir materialinės žalos atlyginimas. Kompensacija

1. Nuostolių ir materialinės žalos atlyginimo tvarką reglamentuoja Civilinis kodeksas ir šio įstatymo normos.

2. Nustatydamas nuostolių dydį, teismas atsižvelgia į pažeidimo esmę, padarytos žalos dydį, autoriaus teisių ar gretutinių teisių subjekto negautas pajamas ir kitas turėtas išlaidas. Neteisėti kūrinių ir gretutinių teisių objektų egzemplioriai gali būti perduoti atitinkamai autorių teisių arba gretutinių teisių subjektams šių prašymu.

3. Vietoj nuostolių atlyginimo autoriaus teisių ar gretutinių teisių subjektas gali reikalauti kompensacijos, kurios dydis apskaičiuojamas nuo atitinkamo kūrinio ar gretutinių teisių objekto teisėto pardavimo kainos, didinant ją iki 200 procentų, o esant pažeidėjo tyčiais – iki 300 procentų.

68 straipsnis. Moralinės žalos atlyginimas

1. Asmuo, pažeidęs autoriaus ar atlikėjo asmenines neturtines teises, numatytas šio įstatymo 14 ir 43 straipsniuose, privalo atlyginti moralinę žalą, kurios dydį, išreikštą pinigais, nustato teismas.

2. Moralinės žalos atlyginimo dydis kiekvienu atveju neturi būti mažesnis negu 5 000 litų ir ne didesnis negu 25 000 litų. Teismas, nustatydamas moralinės žalos, išreikštos pinigais, dydį, atsižvelgia į žalą padariusio asmens kaltę, jo turtinę padėtį, moralinės žalos pasekmes bei kitas turinčias reikšmės bylai aplinkybes.

69 straipsnis. Laikino pobūdžio priemonės

1. Neatidėliotinais atvejais, esant pakankamai duomenų apie autoriaus teisių ar gretutinių teisių pažeidimą, teismas, gavęs autoriaus teisių ar gretutinių teisių subjekto ieškininį pareiškimą, gali taikyti laikino pobūdžio priemones, būtinas teismo galutiniam sprendimui įvykdyti:

- 1) įpareigoti asmenis nutraukti neteisėtą kūrinių ar gretutinių teisių objektų panaudojimą;
- 2) uždrausti išleisti į apyvartą neteisėtas kūrinių kopijas ar audiovizualinių įrašų (filmų) bei fonogramų kopijas;
- 3) areštuoti neteisėtas kūrinių, audiovizualinių įrašų ar fonogramų kopijas, technines priemones ir įrangą, naudojamą jų atgaminimui, bei atitinkamus dokumentus;
- 4) taikyti kitas panašias priemones.

2. Kai autoriaus teisių ar gretutinių teisių subjektui gali būti padaryta esminė nepataisoma žala ar sunaikinti įrodymai, teismas arba teisėjas savo nuožiūra gali taikyti šio straipsnio 1 dalyje numatytas laikino pobūdžio priemones nepranešęs kitai šaliai ir jos neišklausęs.

70 straipsnis. Administracinė ir baudžiamoji atsakomybė

Administracinę ir baudžiamąją atsakomybę, taikomą asmenims už šio įstatymo pažeidimus, nustato Administracinių teisės pažeidimų kodeksas ir Baudžiamasis kodeksas.

71 straipsnis. Muitinės priemonių taikymas

Neteisėtoms kūrinių, kompiuterių programų, audiovizualinių kūrinių (filmų) įrašų ir fonogramų kopijoms, įvežamoms į Lietuvos Respubliką, gali būti taikomos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytos muitinės priemonės.

**VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

72 straipsnis. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis įstatymas taikomas autoriams bei gretutinių teisių subjektams, jeigu jo įsigaliojimo metu nėra pasibaigę iki šio įstatymo įsigaliojimo galioję jų teisių į literatūros, mokslo ir meno kūrinius ar gretutinių teisių objektus apsaugos terminai.

2. Bet kokie veiksmai, padaryti iki šio įstatymo įsigaliojimo ir nepažeidę tuo metu galiojusių įstatymo nuostatų, nelaikomi teisės pažeidimu ir nėra pagrindas atsirasti šiuo įstatymu suteikiamai teisei į autorinį atlyginimą.

3. Sutartys, sudarytos iki šio įstatymo įsigaliojimo, taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja šio įstatymo nuostatomis.

73 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalis ir 23 straipsnio 4 dalis įsigalioja nuo 2000 m. liepos 1d.

2. Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

1) Civilinio kodekso Ketvirtasis skyrius „Autorinė teisė“ ir Penktasis skyrius (Žin., 1994, Nr.44-805);

2) Kompiuterių programų ir duomenų bazių teisinės apsaugos įstatymas (Žin., 1996, Nr.18-456).

74 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Pasiūlyti Vyriausybei per mėnesį nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos:

1) paskirti Vyriausybės įgaliotą instituciją;

2) parengti ir patvirtinti šiam įstatymui įgyvendinti reikiamus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

REPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS